

درباره‌ی قصه‌های اسطوره‌ای

مینو امیرقاسمی

فهرست

۱	دیباجه‌ی مؤلف
۳	درآمد
۱۳	بخش اول: پژوهشی در اسطوره
۱۴	اسطوره
۲۵	اهمیت اسطوره
۲۹	اسطوره و جامعه، واقعیت فرهنگی
۳۱	اسطوره و تاریخ
۳۶	اسطوره، قصه‌های اساطیری و جامعه‌شناسی ادبیات
۳۹	قصه‌های اساطیری به منزله‌ی آثاری هنری
۴۷	بخش دوم: قصه و تحلیل قصه
۴۸	۱- ملک محمد
۵۷	تحلیل و تفسیر قصه
۱۱۴	۲- تیزتن
۱۲۲	تحلیل و تفسیر قصه
۱۴۰	۳- محمد گل بادام
۱۴۵	تحلیل و تفسیر قصه
۱۶۳	۴- بی‌بی‌لی جان
۱۶۶	تحلیل و تفسیر قصه
۱۷۶	۵- دختران انار
۱۸۳	تحلیل و تفسیر قصه

۱۹۶	فرجام
۲۰۷	طرح چند نکته
۲۰۹	منابع
۲۱۱	کتاب‌شناسی
۲۲۱	نمایه

درآمد

شناخت و تعیین محدوده‌ها و ویژگی‌های قصه‌ی اساطیری بدون فهم اسطوره دشوار خواهد بود. مفهوم اسطوره بسیار دیرینه‌سال، اما بررسی و تأمل و توجه علمی به آن، گرایشی تازه در جهان مدرن است. توجه فیلسوفان و اندیشمندانی چون لوی استروس^۱، کارل مارکس^۲، ارنست کاسیرر^۳، میرچا الیاده^۴ و در ایران اندیشمندان و اسطوره‌شناسانی چون مهرداد بهار، کتایون مزداپور، جلال ستاری، ابوالقاسم اسماعیل‌پور و دیگران به اسطوره، توجهی اتفاقی یا از سر تفنن نبوده است. توجه روزافزون فیلسوفان، زبان‌شناسان، انسان‌شناسان، متخصصان فرهنگ، ادیان و غیره، دلایلی کاملاً علمی و آگاهانه دارد. شاید یکی از محکم‌ترین دلایل این حرکت وسیع در قلمرو اسطوره، نیاز ملموس جهان مدرن به شناخت ساختار این شکل از اندیشه است؛ چرا که اندیشه در دنیای کنونی نیز با تمام ادعای عقلانیت و گرایش علمی خود شباهت و گرایش ویژه‌ای به این شکل از اندیشه و ساختار ذهنی دارد.

فیلسوفانی که به اسطوره پرداخته‌اند اساساً بر اثبات اهمیت موضوع و ضرورت بررسی و توجه به آن پای فشرده‌اند. به نظر می‌رسد برای اثبات و تقویت اصول نظری مطرح در این زمینه به استنادات مشخصی نیاز است که بسیاری از آنها را جز از طریق بازمانده‌های آثار اساطیری نمی‌توان به دست آورد.

1. Claud Lévi-Strauss
2. Ernst Cassirer

2. Karl Marx
4. Mircea Eliade